

خوشكى به ريزم بو كوى ده چيت؟

نوسيني

أحمد عمران

وه رگيراني

حمه أمين أحمد

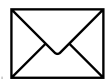
له بلا و كر لوه كلنر

مآپهري به ههشت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عيراقه - كوردستان - كه لار

هه ميشه له گه لمان بن بو بهر هه هه نو هه

كتيبي ژماره ٨٧

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سوپاس و ستایش بۆ خوی گوره صلاوات و سه لام له سهر نیراوی خوی گوره (ﷺ)..... دواي ئه وه .
خوشكى به پرېزم :- فرمیسه كه كان هاتونه گوفتار، ئه ی گوئی بیسته كان له كوین؟ راستی یه كان ده ركه وتن،
شوین هه له اتنیان له كوی یه؟ ریگای پۆشن بووه وه، ریباره كه ی له كوی یه؟ ئه ی تۆ به ره و كوی ده چیت؟ مل بۆ
كوی ده نییت؟ بۆ به هشت یان بۆ دۆزهخ؟ ئه ی بی ئاگایت له وه ی هه موو چرکه كانی ژیانته دهنوسریت و
گوفتاره كانت كۆ ده كرینه وه و چی به دلته دیت دهنوسریت و هه لسوكه وته كانت ژماره ده كرین.

﴿أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾^(۱).

واته : ئایا ئاده میزاد واده زانیته بی ئی پرسینه وه وازی لی ده هیئریت؟. وا مردن یه خه ی گرتی و کوتایی ژیانته،
تاله مووی سپی، نزیك بوونه وه ی ئه وا کوتایی ژیانته پی رانه گه یه نیته، له بهر ده متا چه ند قوناغیک هه ن ده بی به
ناویاندا تی بیه پیت، ده تۆش راپه ره له خه وی بی ئاگایی و ئاگادار به ره وه .

یه كه م قوناغ :- مردنه، خوی گوره به كاره سات ناوی بردووه (مصیبه) فه رموویه تی:

﴿إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَكُمْ مِصْبَةٌ الْمَوْتِ﴾^(۲)

واته : كاتی به زه وی دا پۆیشن بۆ به ده ست هیئانی پۆزیتان و كاره ساتی مردن یه خه ی گرتن. هه ندی له
زانایانیش ده رباره ی مردن ووتویانه :- (بزانه توندو تیژی ئازاری گیان کیشان، كه س هه ست به راستی یه كه ی ناكات
و نایزانیته چۆنه، جگه له وانه ی ئازاره كه ی ده چه ژن، ئه وانه ش كه هیشتا ئازاره كه یان نه چه ژتوووه وانه زانن وه ك ئه و
ئازاره جهسته ی یانه كه هه ستی پی ده كه ن. به پیوانه كردن (القیاس). چونكه ئازاری گیان کیشان هیئرش ده كاته
سهر گیانه كه خوی (الروح) هه موو به شه كانی تری جهسته ش ده گریته وه له ده مارو خوین بهر و خوین هیئهر و
جومگه و بنی مووه كان و پیستی جهسته كه ش له ته وقی سهره وه هه تا به ری پی، مه پرسه له گرانی و ناخۆشی و
ئازاره كه ی، هه تا ووتویانه : ئازاری گیان کیشان توند تره له شمشیر لیدان و داهینان به مشار و قرتاندن به گاز،
چونكه ئازاری شمشیر لیدان و داهینان به مشار و قرتاندن به گاز و شیوه كانیان ئازار ئه چیژی له بهر ئه وه ی
په یوه ستن به گیانه وه، ئه ی چۆنه ئه گه ر پاكیشر اوو دامالراوه كه گیانه كه خوی بیته؟، به راستی لی دراو بۆیه هاوار
ده كات و ده قیزی نیته چونكه هیز له دل و ده روونی دا ماوه، به لام ئه وه خه ريكه گیانی ده كیشریته دهنگ و هاواری
ده بریت و لاواز ده بیته و له په ل و پۆ ده كه ویت چونكه گرانی ئازاره كه ی زۆر كاری كردۆته سهری و سهركه وتوووه
به سه ر دلیداو په کی دلی خستوووه به شیوه یه ك ئازاره كه هه موو جهسته ی گرتۆته وه و هه موو به شه كانی و
ئه ندامه كانی تیک داوه و هیزی هاوار كردنی لی بریوه، ئازاری گیان کیشانه كه میشکی تیک داوه و زمانیشی لال
كردوووه و چوار په لی له جووله خستوووه، بۆیه ئه وكه سه ی له گیانه لادایه چه ز ده كات ئه گه ر بتوانیته به تکه تکه

(۱) {سورة القيامة: ۳۶} .

(۲) {سورة المائدة: ۱۰۶} .

هاواریش بیت که میك بجه ویته وه، به لام ناتوانیت، جا ئه و که سه ی گیانی ده کیشریت ئه گهر هیزی تیدابمینی غهر غهره و دهنگ له قورگ و سنگی وه ده بیستی و پهنگی ده گوریت و له بهر ئه وه ی نازاره که ناوه وه و دهره وه ی لاشه ی گرتوته وه، هه تا چاوه کانی بهرز دهنه وه بو لای به شی سه ره وه ی پیلوه کانی و زمانی ده چیتته وه یه ک و سه ر په نجه کانی سه وز ده بیت، له حالی ئه و جه سته یه مه پرسه له کاتی کدا هه موو ده ماره کانی ریشه کیش ده کرین، پاشان ئه ندامه کانی له ش هه مووی وورده وورده ده مرن له سه ره تا وه هه ردوو پیی سارد دهنه وه و پاشان لولاقه کانی و پاشان هه ردوو پانی، هه ر ئه ندامه ش نازار دوا ی ناخوشی دوا ی ناخوشی ده بیت هه تا گیان ده گاته گه رووی، ئه و کاته چاوی له دنیا و کهس و کاری ده بریت و دهرگای ته و به شی له سه ر داده خریت^(۳)، ئه ی گیان دهره ی نه ری ئه و که سانه ی له سه ره مه رگ دان ئه ی لی بورده له تاوان له ناگری دوزه خ بمان پاریزه.

قوناغی دووه م : گوره : کان عثمان (رضی الله عنه) اذا وقف علی قبر ، بکی حتی یلّ لحیته، فقیل له : تُذکرُ الجنة والنار ، فلا تبکی، وتبکی من هذا ؟ فقال : إن رسول الله (ﷺ) قال : إن القبرَ أول منزلٍ من منازل الآخرة، فإن نجا منه، فما بعده أيسر منه، وإن لم ينج منه فما بعده أشد منه، قال : وقال رسول الله (ﷺ) : (ما رأيتُ منظرًا قطُّ، الا القبرَ أفضحُ منه)^(۴)، واته : عثمان (رضی الله عنه) هه ر کاتیک له سه ر گوریک بوه ستایه ده گریا هه تا پیشی ته پ ده بوو، پییان ووت : باسی به هه شت و دوزه خ ده کریت که چی ناگریت بوچی بو ئه وه ده گریت؟ ووتی : به راستی پیغه مبه ر (ﷺ) فه رموویه تی : (القبر اول منازل الاخرة فإن ينج منها فما بعده ايسر منه، وإن لم ينج فما بعده اشد منه)^(۵)، واته گور یه که م قوناغی دوا ی یه، هه ر کهس له سزای گور پزگاری بوو، قوناغه کانی تری دوا ی گور به ئاسانتر پزگاری ده بیت لیان، هه ر که سیکیش له سزاو ناخوشی گور پزگاری نه بوو، قوناغه کانی تری دوا ی گور قورس ترو گرانتتر ده بن له سه ری)) . پاشان ووتوویه تی : پیغه مبه ر (ﷺ) فه رموویه تی : (ما رأيت منظرًا قط الا والقبر أفضح منه)^(۶)، واته هه رگیز دیمه نیکم نه بینووه گور ترسناک تر نه بوویت لی، له حه دیسیکی دریتی (به پائی کورپی عازیب) دا هاتووه (ﷺ) ووتوویه تی : پیغه مبه ر (ﷺ) که له سه ر گوریک داده نیشته ده ی فه رموو : (استعیدوا بالله من عذاب القبر ، مرتین او ثلاث)، واته دوو جار یا سی جار ده ی فه رموو په نا بگرن به خوی گه وره له سزای گور . هه ر له وحه دیته دا هاتووه پیغه مبه ر (ﷺ) فه رموویه تی ((جا گیانه که ی ده گپرتته وه بو ناو لاشه که ی و دوو فریشته دین دای دهنیشین و پی ده لئین : په روه ردگارت کی یه، ئه ویش ده لئیت : په روه دگرم (الله) یه، پی ده لئین ئاینه که ت چی یه؟ ئه ویش ده لئیت : ئاینه که م ئیسلامه، پی پی ده لئین : ئه و پیاوه ی نیرووه له ناوتاندا کی یه؟ ده لئیت : ئه و پیاوه نیرووی خوی گه وره یه (ﷺ)، پاشان پی پی ده لئین : به چیا ده زانیت؟ ده لئیت : په یامه که ی خوی گه وره م خوینده وه و باوه رپم هیئاو و به راستم زانی، جاله ئاسمانه وه بانگ بیژیک بانگ ده کات به راستی به نده که م راستی کرد له به هه شت جی بو پاخن و پوشاکی به هه شتی له بهر بکه ن و دهره وه یه کی له به هه شت بو بکه نه وه، فه رمووی : جا له بون و به رامه ی به هه شتی به سه ردا دیت، هه تا چاوی برپکات گوره که ی بو فراوان ده بیت، فه رموویه تی : پاشان پیاویکی ریک و پیک و جوان و پوشاک جوان و بون خوش دیته لای پی پی ده لئیت مژده بیت لیت به وه ی پیت خوشه ئه مه ئه ورژه یه که به لئینت پی درابوو، ئه ویش پی پی ده لئیت

(۳) انظر : الاحیاء للغزالی (۴/ ۴۶۱) .

(۴) اخرجه : الترمذی (۲۳۰۸) حسن، وابن ماجه (۴۲۶۷)، وأحمد.

(۵) اخرجه : احمد (۴۵۶) مسند الامام عثمان بن عفان.

(۶) اخرجه : الترمذی (۲۳۴۵) .

تۆ كۆي؟ پوخسارت له پوخسارى كه سيك ده چييت خيىر هيناييت، ده لئيت: من كرده وهى چاكي تۆم، ئه ويش ده لئيت: پهروهردگارم پۆژى قيامت بهينه ههتا بگه ريمه وه بۆ ناو كهس و كارو سامان و مالم ....))، پاشان وه صفى حالى گيان كييشانى بى باوه پ دهكات ههتا ده فهرمويت: (دووباره گيانه كهى ده گه رپته وه به لاشهيدا، دوو فريشته دين و داي دهنيشين و پيى ده لئين: پهروهردگار كۆيه؟ ده لئيت: هاها نازانم، پاشان پيى ده لئين ئهى ئاينه كهت چييه؟ ده لئيت: هاها نازانم، پيى ده لئين: ئهى ئه و پياوهى له ناوتاندا هاتوه كۆيه؟ ده لئيت: هاها نازانم، له ئاسمانه وه بانگ خوازىك بانگ دهكات: به راستى درۆي كرد، له ئاگر جيى بۆ پاخن و دهر وازه يه كي له دۆزهخ بۆ بكه نه وه جا هه لاي گهرمى و ته پ و گري دۆزهخى ديت به سهردا و گۆره كهى له سهر دپته وه يه كه ههتا په راسوه كانى ده چن به يه كدا تى په ر دهكات، پاشان پياويكى ناشرين و پۆشاك ناشرين و بۆگه ن ديت بۆ لاي پيى ده لئيت: مژده بيت لئيت به وهى پيت ناخۆشه، ئه مه ئه و پۆژه يه به لئينت پيى دراوه كه ده يبينى، ده لئيت: تۆ كۆي؟ سه رو چاوت له سه رو چاوى كه سيك ده چييت شه ر به ينييت، ئه ويش ده لئيت من كرده وه پيسه كانتم، ئه ويش ده لئيت: پهروهردگارم پۆژى قيامت مه هينه) (٧).

ئهى خوشكى به رېزم: به و پيى به ئه هلى به هه شت له گۆرگانياندا خۆشى يان پيى ئه گات و سزا و نازاريش به رده وام ده بيت بۆ ئه هلى دۆزهخ له گۆرگانياندا په نا ده گرین به خواى گه وره ههتا ئه و پۆژه يى ئيسرافيل (عليه السلام) فوده كات به كه په نادا و هه لسانى پۆژى دوايى بلاو ده كاته وه .

خوشكى به رېزم: گۆي بگره له پهروهردگارى به تواناو شكۆمه ند كه ده فهرمويت:

﴿وُفِّخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾ (٨).

واته: فوده كرپت به كه په نادا (الصور) هه ر كهس له ئاسمان و زهوى داييت دهرمريت جگه له و كه سهى خواى گه وره خۆي ويستی له سه ره بميني پاشان فوويه كي ترى پيدا ده كرپته وه كاتيک ده زانى هه موو به پيوهن چاوه پروان ده كه ن، خواى گه وره و به توانا و شكۆمه ند له سوره تى (يس) دا وه صفى ئه و دياردهى دهكات و ده فهرمويت:

﴿وُفِّخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يُنْسَلُونَ * قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ * إِنْ كَانَتْ إِلَّا صِيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ (٩).

واته فوده كرپت به كه په نادا، كاتى ده زانن هه موويان له گۆرگانيانه وه دپنه دهره وه به ره و پهروهردگاريان ده كشين، ده لئين وهيل بۆ ئيمه ئه وه كۆي زيندوى كردينه وه له گۆرگانمانه وه ئه مه ئه و پۆژه يه پهروهردگارى ميه ره بان به لئيني بى دابوين و نيروه كان هه والى پرودانيان به راست دابوو، له و كاته دا هيج نابيت جگه له دهنگيى بهرز كاتيک ده زانن هه موويان له به رده مماندا ئاماده كراون.

(٧) اخرجه: ابو داوود (٤٧٥٣) وهو حديث صحيح .

(٨) {سورة الزمر: ٦٨} .

(٩) {سورة يس: ٥١-٥٣} .

خه لك له سهر چي مردوون له سهر نه وه زیندوو ده كړينه وه و دینه دهره وه له گوره كانيانه وه، نه گهر له سهر خیر مردبوون له سهر خیر زیندوو ده كړينه وه، نه گهر له سهر شه پر مردبوون له سهر شه پر زیندوو ده كړينه وه، نه وه چاكي يان خراپي كوتايي يه، له خوا ده خوازين سه لامه تمان بكات، خواي گه وره وشكومه ند ده فهرموي:

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَخْبِطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ﴾^(١٠).

واته نه وانه ي سوو ده خون له گوردا راست نابنه وه وه كه سيك نه بيت كه شه يتان ده ستي لي وه شانديت . به رامبه ر نه وه ش باسي نه و صه حابي يه كه ئي حرام ي به ستووه له حه ج و دهرميت ، ده فهرمويت ((اغسلوه بماء وسدر و كفنوه في ثوبه ولا تمسوه بطيب ولا تخمروا رأسه فإنه يبعث يوم القيامة ملبيا))^(١١). واته بيشورن به ئاوو سيدر و به رگه كه ي خوي بو بكن به كفن و بو ني خو شي لي مه دن و سه ري دامه پو شن، چونكه پو ژي قيامه ت كه زیندوو ده كړينه وه ده ليت (ليك اللهم ليك).

((كو كړنه وه - الحشر))

دواي زیندوو كړنه وه خه لك كو ده كړينه وه، ليردا هه رچي له سه ره تا و كوتايي دا دروست كراوه كو ده كړينه وه، باوك و كور، كو ژراو و بكو ژه كه ي، سته م ليكراو سته مكاره كه ي، دلدار و دلپراوه كه ي وه كه خواي ده فهرمويت:

﴿قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ * لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمٍ مَعْلُومٍ﴾^(١٢).

واته بلي نه وانه ي له سه ره تا وه دروست كراون و نه وانه ي له كوتايي دا دروست كراون له كاتيكي ديارى كراودا له پو ژي قيامه تا له شويني كدا كو ده كړينه وه، هه روه ها خواي پاك و بي گهر د ده فهرمويت:

﴿هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ﴾^(١٣).

واته : نه مه پو ژي جيا كړنه وه يه كه ئيوه و پيش ئيوه شمان كو كړدو ته وه تي دا .

خوشكى به پرېزم توپش نه و پو ژه كو ده كړينه وه به پو وتي و پي ي په تي، نه و پو ژه ي عائيشه (رضي الله عنها) دهر باره ي له پيغه مبه ر (رضي الله عنه) پرسى : نه ي ني راوي خواي گه وره (رضي الله عنه) ژن و پياو به پو وتي به يه كه وه كو ده كړينه وه سه يري يه كترى ده كه ن؟ پيغه مبه ر (رضي الله عنه) فهرموي ((يا عائشة الأمر أشد من أن ينظر بعضهم الى بعض))^(١٤)، واته : نه ي عائيشه كاره كه زور له وه گر انتره بيان په ر ژيت سه يري يه كتر بكن، ئيبن و عه باس (رضي الله عنه) ووتويه تي ((هه مووشتيك حه شر ده كړيت هه تا ميشي كيش))، خواي گه وره ش فهرموويه تي:

(١٠) {سورة البقرة: ٢٧٥}.

(١١) اخرجہ : البخاري (١٢٥٣)، مسلم (٩٣٩).

(١٢) {سورة الواقعة: ٤٩-٥٠}.

(١٣) {سورة المرسلات: ٣٨}.

(١٤) اخرجہ : البخاري (٦٥٢٧)، وسلم (٢٨٥٩).

﴿وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾ (١٥).

واته كاتيك گيانله به رانى كيويش كو ده كرينه وه، لهو پوژده دا.

﴿يَوْمَ تَرُوبُهَا تُدْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ (١٦).

واته لهو پوژده دا هه رچي شيردهر هه يه ناگاي له وه ناميني شيري پي ده دات هه رچي دوو گيان هه يه كو رپه له كه ي له بار ده چيت ، خه لك سهر خوش ده بيني له پاستي دا سهر خوش نين به لكو سزاي خوي گه وره نه وه نده توندو تيژه سهر ي لي شيواندون ، هه ر لهو پوژده دا.

﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ (١٧).

واته: نهو پوژده، گه وره فرياي بچوكي خوي ناكه وييت به هيچ شيوه يه ك. نهو پوژده هه موو كه س ده ليت خوم خوم، پوژيش نزيك ده بيته وه لهو خه لكه وه ماوه ي يه ك ميل، خه لكه كه نوقمي ئاره ق ده بن، هه يه هه تا قوله پي ئاره ق ديته هه يه تاناوقه دي، هه يه هه تا سهر گوي مه كه كاني، هه يه ئاره ق نه گاته هه ردوو گويچكه ي، هه يه ئاره ق تا لغاوي ده گات، نهو خه لكه ش كه كو ده كرينه وه سي جورن: له نه بي هوره يره وه هاتوو (ﷺ) ووتوو يه تي: پيغه مبه ر (ﷺ) فه رموو يه تي: ((يحشر الناس يوم القيامة ثلاثة اصناف، صنفا مشاه، صنفا ركبانا، و صنفا على وجوههم قيل: يارسول الله كيف يمشون على وجوههم، قال إن الذي أمشاهم على أقدامهم قادر على ان يمشيهم على وجوههم أما انهم يتقون بوجوههم كل حذب و شوك)) (١٨)، واته پوژي قيامت كاتي خه لك هه شر ده كر يته و كو ده كر يته وه، وه سي پو لن: پوليكيان پياده ن به پي دين، وپوليكيان سواره به سوا ري دين، وپوليكيان له سهر پويان دين به پيوه، ووترا: نه ي نيرواي خوا چون له سهر پويان دين ده پون به پيوه؟ فه رموي: نهو خوايه ي له سهر قاجيان نه ي بردن به پيوه، تواناي هه يه له سهر پويان بيان بات به پيوه، به پاستي نه وانه كه ده پون به پيوه له سهر پوو خوله هه موو ليژاي يه ك و درك و داليك ده پاريزن.

((په رش و بلاو بوونه وه ي لاپه ره كان و ليپرسينه وه-تظاير الصحف والحساب))

خوي گه وره فه رموو يه تي: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ يَمِينَهُ * فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا سَيْرًا﴾ (١٩).

واته: هه ر كه س نامه ي كرده وه كاني درايه ده ستي پاستي، پاشان به سووك و ئاساني لي ئي نه پرسريته وه، هه روه ها فه رموو يه تي:

﴿فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ يَمِينَهُ فَيَقُولُ هَٰؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِي * إِي ظَنَنْتُ أُتِيَ مُلَاقَ حِسَابِي * فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ * فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ * قُطُوفُهَا دَائِيَةٌ * كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ * وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ شِمَالَهُ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِي * وَلَمْ أَدْرِمَا حِسَابِي * يَا لَيْتَهَا كَانتِ الْقَاضِيَةَ

(١٥) {سورة التكويد: ٥} .

(١٦) {سورة الحج: ٢} .

(١٧) {سورة الدخان: ٤١} .

(١٨) اخرجه: البخاري (٤٧٦٠)، ومسلم (٢٨٠٦)، والترمذي (٣١٤٣) .

(١٩) {سورة الانشقاق: ٧-٨} .

* مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيهِ * هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ * خَذُوهُ فَعْلُوهُ * ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلْوُهُ * ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ * إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ (٢٠).

واته : جا هر كهس نامه ی کرده وه كانی درایه دهستی راستی له خوشیاندا به وانه ی ده ورو بهری ده لیت ئه وه نامه كه مه بیگرن بیخویننه وه، من هر ئه مزانی ئه گه م به م لیپرسینه وه یه ئه و كه سه له ژیانکی خوشی پی پازی دا ده بیته، له به هه شتی به رزو بلندا كه دره خته به دراره كانیان شوپوته وه، پی یان ده وتریت بخون و بخونه وه نوشی گیانتان بیته به و کرده وانه ی له دونیادا کردووتانه، به لام ئه وه ی نامه ی کرده وه كانی ده دریتته دهستی چه پی ده لیت خوزگه ئه م نامه یه م نه درایه ده ست و نه م زانیایه چ لیپرسینه وه یه كم ده بیته، خوزگه مردنه كه م هه تا سه ر بوایه وه زیندوونه بوومایه وه، ئه و مال و سامانه ی هه م بوو به كارم نه هات و ده سه لاته كه م له ده ست چوو، پاشان به فریشته كان ده وتریت بیگرن و په یوه ندی بكه ن وه فری پی بده نه ناو دوزه خه وه پاشان به كووت و زنجیریك پیوه نی بكه ن دریزییه كه ی هه فتا بال بیته چونكه له دونیادا باوه ری به خوی گه و ره و مه زن نه هیئا.

خوشكى به ريزم خوتت بیته وه یاد كاتی نامه ی کرده وه كانت په رش و بلاو ده بنه وه و ته رازوو داده مه زینریت و له بهر چاوی ئه و خه لکه تو بانگ ده کریته و ده وتریت فلانی كچی فلان له كوی یه بابیته بو به رده می په روه ردگار، یادى ئه و كاته بکه كه فریشته یه ك دانراوه بو بردنت و نزیکت ده كاته وه بو لیپرسینه وه، بی لی تیك چوونی ناویك، كاتیك ئه و فریشته یه هه نگاو به هه نگاو به ناو ریزه كاندا به ره و پیشانگای په روه ردگارته ده دبات وه ده ت وه ستینی له به رده م خوی گه و ره دا، كاتی ئه و خه لکه هه موو چاویان برپوه ته تو، توش لی دانی دلته به رز ده بیته وه و ترس و بیمیكى زور دات ده گریته چونكه ده زانیت به ره و كویت ده به ن بیر له خوت بکه ره وه كاتیك نامه ی کرده وه كانت به ده سه ته وه یه و کرده وه كانی خوتت پی راده گه یه نیته بی ئه وه ی گه ردیله یه كی لی وون بو بیته. جاله و كاته دا چه نده ها کرده وه ی خراپت بووه و له بیرت چوته وه ئه و بیرت ده خاته وه، وه چه نده ها خراپه ت هه بووه هه شارت داوه ئه و ده ری ده خات، و چه نده ها کرده وه ت بووه به چاكت زانیوه كه چی له و شوینه دا ده دریتته وه به سه رو چاوتدا، ئای دلته چه نده به سه ره ته و پر په ژاره یه له سه ر كه م ته رخه می كردنت ده رباره ی په رسته نی په روه ردگارته كه ت، ئه و پوژه ی ده بریته بو به رده م خوی گه و ره بو لی پرسینه وه، پیغه مبه ر (ﷺ) فه رموویه تی : (كه س نی یه خوی گه و ره له و پوژه دا قسه ی له گه ل نه كات بی ئه وه ی ته رجومانیک هه بیته له نیواندا، كاتی ئه و كه سه ی خوی گه و ره قسه ی له گه لدا ده كات ته ماشای لای راستی خوی ده كات کرده وه كانی نه بیته كه کردوونی هیچی تر نابینیته و سه یری لای چه پی ده كات له و کرده وانه زیاتر كه کردوونی هیچی تر نابینیته و سه یری به رده می خوی ده كات ناگر نه بیته هیچی تر نابینیته، جا ئیوه ش خوتان له ناگر بیاریزن ئه گه ر به له ته خورمایه كیش بووه)، له ریوایه تیكى تر دا هاتوو فه رموویه تی (ئه گه ر به قسه یه كی خوش بووه) (٢١).

(٢٠) {سورة الحاقة: ١٩-٣٣} .

(٢١) اخرجه : البخاري (٦٥٣٩) ، ومسلم (٢٣٤٥) .

{ ههوزه كهى پيغه مبهەر (ﷺ) }

له و پۆژه دا پيغه مبهەر (ﷺ) ههوزيكي بۆ دانراوه، ده ربارهى چۆنيتهى ئه و ههوزه ئه م وهسفه هاتوووه : (ئاوه كهى له شير سپى تره، بۆنه كهى له بۆنى مسك خوشتره، وهك ئه ستيره كانى ئاسمان په رداخى به ده وردا دانراوه هه ر كه س لى بى بخواته وه هه رگيز تينوى نابيته وه) (۲۲)، خوشكى به پريزم ئايا ده زانى له و شوينه دا كه سانيك له نه ته وهى محمد (ﷺ) هه ن ده ست به پويانه وه ده نريت، پرى چوونه سه ر ئه و ههوزه يان لى ده گرن، به پى ئى ئه وهى پيغه مبهەر (ﷺ) فه رموو يه تى: (ترد على أمي الحوض، وأنا أذود الناس عنه كما يذود الرجل إبل الرجل عن إبله، قالوا يارسول الله أتعرفنا؟ قال : نعم لكم سيم ليست لأحد غيركم تردون غرا محجلين من آثار الوضوء وليصذن عني طائفة منكم فأقول يارب هؤلاء أصحابي فيجي ملك فيقول : وهل تدري ما أحدثوا بعدك) (۲۳)، واته نه ته وه كه م دى ن بۆ لام لاي ههوزه كه، له وكاته دا من خه لكى له سه ر ده ر ده كه م چۆن پياو ووشترى پياويكى تر له ناو ووشتره كانيدا ده ر ده كات ، ووتيان : ئايا ئه ي نيرراوى خوا ده مان ناسيته وه ؟ فه رموى به لى : چوونكه ئيوه سيمايه كتان هه يه كه سى تر نى يه تى له و شوينه دا كه دى ن ده ست و پيتان بازووه به پاشماوهى ده ست نويز به لام كۆمه ليكتان لى ده ر ده كر يت ناگه ن به ههوزه كه ، منيش ده ليم ئه ي په روه رداگه ر ئه وانه له هاوه لانى منن ، فريشته يه ك دى ت ده لى ت : ئايا نازانى ئه مانه دواى تۆ چى يان كر دووه و داهي ناوه { واته : بى ده عه چى يه كان } ((، ئه ي خوشكى به پريز ئاگات له خۆت بى ت نه بيت به يه كى له وانه ي كه پرى چوونه سه ر ههوزه كه يان لى ده گري ت .

((ته رازو – الميزان))

خوای گهروه فه رموو يه تى:

﴿ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ ﴾ (۲۴)

واته ئيمه پۆژى قيامهت ته رازووه كان به داد په روه رى داده نيى بۆ كي شانى كر ده وه چا كه كان و خراپه كان بى ئه وهى كه س هيج سته ميكي لى بكر يت، ئه گه ر كر ده وه كه ش ئه وه نده ي تۆوه خه رته له يه كيش بى ت ده ي هينين بۆ كي شان، ئه وه به سه بۆ ئيمه كه له به نده كان ده پرسينه وه، پيغه مبه ريش (ﷺ) فه رموو يه تى: (يوضع الميزان يوم القيامة، فلو وزن فيه السموات والارض لوسعت، فتقول الملائكة : يارب لمن يزن هذا ؟ فيقول الله تعالى : لمن شئت من خلقي، فتقول الملائكة : سبحانك ما عبدناك حق عبادتك) (۲۵)، واته : پۆژى قيامهت ته رازوو داده نريت ئه گه ر ئاسمانه كان و زه وى بخريته سه ر بۆ كي شان جيگه يان ده بيته وه تى دا، فريشته ده لى ت ئه ي په روه رداگه ر ئه م كي شانه بۆ كى يه ؟ خوای گه وره ده فه رموي ت : بۆ ئه وانه ي خۆم ئاره زوم لى يان هه يه له دروست كراوه كانم، فريشته ش ده لى ت : پا ك و بى گه ردى بۆ تۆ وهك شايسته ي توبي ت نه مان په رستوى، جا لي ره دا سه ركه وتن و پرزاگه ر بوون بۆ كه سي كه كه كي شانه كانى قورس بى ت و دۆران و تيا چوون بۆ كه سي كه كه كي شانه كانى سووك بى ت، خوای گه وره فه رموو يه تى:

(۲۲) اخرجه : البخاري (۶۵۹۳) ، ومسلم (۵۹۲۸) .

(۲۳) اخرجه : البخاري (۶۵۸۲) ، ومسلم (۵۹۵۱) .

(۲۴) {سورة الانبياء: ۴۷} .

(۲۵) انظر : السلسلة الصحيحة (۹۴۱) .

﴿فَأَمَّا مَنْ تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ * فَهُوَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ * وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ * فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ * نَارُ حَامِيَةٍ﴾ (۲۶).

واته : هه رکهس تای ته رازووی چاکه ی قورس بیټ ئه وه له ژیانیکی خوش و به خته وه ریدایه، هه ر که سیش تای ته رازووی کاری چاکه ی سوک بیټ به سهر سهر دا فری دهریته هاوییه وه، تو نازانیت هاوییه چییه؟ ئاگریکی به تینی سوتینه ره.

((پردی سیرات - الصراط))

درباره ی شیوه و سیفه تی ئه م پرده هاتوو که له موو باریک تره و له شمشیر تیژ تره، قولای گه وره گه وره ی له سهره خه لک به کرده وه کانیان دهرینن، که هی واهیه به سه لامه تی رزگاری ده بیټ به لام هه موو گیانی داپوشاوه، هه یانه پالی پیوه دهنین بو ناو دوزه خ . (قال رسول الله ﷺ) يُضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرَانِي جَهَنَّمَ فَأَكُونُ أَنَا وَأُمَّتِي أُولَ مَنْ يَجُوزُ وَلَا يَتَكَمُّ يَوْمَئِذٍ إِلَّا الرُّسُلُ وَدَعْوَى الرُّسُلِ يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ ، وَفِي جَهَنَّمَ كَلَالِيْبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ هَلْ رَأَيْتُمُ السَّعْدَانَ؟ قَالُوا نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ ، قَالَ : فَإِنَّهَا مِثْلُ الشَّوْكِ السَّعْدَانِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ قَدْرَ عَظْمِهَا إِلَّا اللَّهُ ، يَتَخَطَفُ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ ، فَمِنْهُمْ الْمَوْبِقُ بِعَمَلِهِ ، وَمِنْهُمْ الْمَجَازِي حَتَّى يَنْجِي) (۲۷) ، واته : پیغه مبه ر (ﷺ) فه رموویه تی : (پردی سیرات له سهر پشته دوزه خ داده مه زیت من و نه ته وه که م به که م که سیک ده بین به سهر یا تی ده په رین، له و کاته دا کهس توانای قسه کردنی نییه، پیغه مبه ران نه بن که ده لئین خواجه سه لامه تمان بکه، خواجه سه لامه تمان بکه، له ناو دوزه خیشدا قولاپ هه یه وه ک دپکی سه عدان وایه، ئایا ئیوه سه عدانتان بینیوه؟ ووتیان : به لی، ئه ی نیرووی خوا (ﷺ)، فه رمووی : ئه و قولاپانه وه کو دپکی سه عدان وان به لام گه وره یی ئه وانه خوا نه بیټ کهس نازانی چه نده، ئه و قولاپانه په لاماری خه لک ده دن ئه یان فرینن به کرده وه کانیان، جاهیه به کرده وه که ی تی ده گلیت و هه یه به سهر با ده پوات هه تا رزگاری ده بیټ).

خه لکیش کاتی پویشتنیان به سهر ئه و پرده دا پۆل پۆل : له ناویاندا که سانیک هه یه وه ک بروسکه تی ده په ریټ، وه ک با پاشان وه ک بالنده ... ، (وَبِئْسَ قَائِمٌ عَلَى الصِّرَاطِ يَقُولُ : رَبِّ ! سَلِّمْ سَلِّمْ ، حَتَّى تَعْجَزَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ حَتَّى يَجِيءَ الرَّجُلُ فَلَا يَسْتَطِيعُ السَّيْرَ إِلَّا زَحْفًا ، قَالَ : وَفِي حَافِي الصِّرَاطِ كَلَالِيْبٌ مُعَلَّقَةٌ . مَأْمُورَةٌ ، تَأْخُذُ مَنْ أَمَرَتْ بِهِ ، فَمَخْدُوشِ نَاجٍ وَمَكْدُوشِ فِي النَّارِ . وَالَّذِي نَفْسُ أَبِي هُرَيْرَةَ بِيَدِهِ ! إِنَّ قَعْرَ جَهَنَّمَ لَسَبْعُونَ خَرِيْفًا) (۲۸) ، پیغه مبه ری ئیوه ش (ﷺ) له سهر پرده که وه ستاوه ده لیټ : (په روه ردگار سه لامه تمان بکه، سه لامه تمان بکه، هه تا پیای وادیټ توانای پویشتنی نییه ته نها له سهر سنگ نه بیټ، له هه ردو لای پرده که وه قولاپ هه یه هه لواسراون و فه رمانیان پی دراوه ئه وانه بگرن که فه رمان به گرتنیان دهریټ، هه یه رزگاری ده بیټ هه موو گیانی داپوشاوه، هه یه پالی پیوه دهنین بو ناو دوزه خ. سویند به و خواجه ی گیانی ئه بی هورهیره ی به دهسته (ﷺ) قولای دوزه خ هه فتا پایزه ....)، ئه وه یه که خواه گه وره ده فه رمویټ:

﴿يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَآخِرُ لَنَا إِيَّاكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ (۲۹).

(۲۶) {سورة الفارعة: ۶-۱۱} .

(۲۷) اخرجہ : البخاري (۷۴۳۷) ، ومسلم (۴۵۰) .

(۲۸) اخرجہ : مسلم (۴۸۱) .

(۲۹) {سورة التحريم: ۸} .

واته ئەو پۆژە خوای گەوره پیغه مبهەر (ﷺ) و ئەوانه ی باوه رپیان هیناوه له گه لیا سه ر شوڤر ناکات پۆشنای یه کان له به رده میاندا لای راستیانه وه دهره وشیتته وه و ده لاین په روه رداگاران ئەم پۆشنای یه مان بو به رده وام بکه و له تاوانه کانمان ببوره چونکه هه ر ته نها تو توانات به سه ر هه موو شتیك دا هه یه .

((به هه شت - الجنة))

به هه شت (پۆشنای یه وه دهره وشیتته وه، وریحانه یه وده له ریته وه، ته لاریکه و دروست کراوه، روبا ریکه به رده وام، میوه یه ته واو گه یشتوو، ژنه پاک داوین و جوان)، خانوو هکانی (خشتیکیان زیڤه و خشتیکیان زیوه به مسک و ئەزخه ر پووکه ش کراوه، چه و و زیخهکانی دوڤ و یاقوتن، خۆله که ی زه عفهرانه، هه ر که س بچیتته ناوی تی ی دا ده مینیتته وه بی وه پس بوون، بو هه میشه تی ی دا ده ژی و مردنی بو نی یه بی ئەوه ی جل و به رگه که ی هه رگیزکون بیت و لاویتی به سه ر ناچیت) (هه رچی ئاره زووی بو ی بچو لیت و چاوی چیت ی لی وه ربگریت تی ی دا هه یه) (۳۰)، (شتی وه های تیدایه به چا و نه بینراوه و به گو ی نه بیستراوه و به دلی هه یچ که سیشدا نه هاتوو وه ک خوای گه وره ده فه رمو ییت:

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (۳۱).

واته: که س نازانیت چی بو هه لگیراوه له و شتانه ی چا و گه ش ده که نه وه له پادا شتی ئەو کارانه ی کردوو یانه، خوار دنه که یان: خوای گه وره ده رباره ی فه رمو یه تی:

﴿وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَخْتِرونَ * وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ﴾ (۳۲).

واته: میوه های زو ریش خو یان هه لی ده بژیرن و گو شتی ئەو بالندانه ش که خو یان ئاره زوو یان لی یه تی و چه زی لی ده که ن، خوار دنه وه که یان: خوای گه وره ده رباره ی فه رمو یه تی:

﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا * عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا﴾ (۳۳).

واته: به راستی بی گونا هاینش له په ردا خیک دا ئاو ده خو نه وه ئاو ه که ی کافوری تیکه ل کراوه، سه رچا وه یه که به نده کانی خوای گه وره لی ده خو نه وه له هه ر شو یینیک ویستیان هه لی ده قو لینن به هه لقو لاندن، جل و به رگیان: خوای گه وره فه رمو یه تی:

﴿يُحَلَوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ﴾ (۳۴).

واته: ده ستیان به ده ست به ندی زیوو لوه لوه ده رازینریتته وه و پۆشاکه کانیان له ئاو ریشم دروست کراوه، هه روه ها فه رمو یه تی:

(۳۰) اخرجہ : البخاري (۴۷۸۰) .

(۳۱) {سورة السجدة: ۱۷} .

(۳۲) {سورة الواقعة: ۲۱} .

(۳۳) {سورة الانسان: ۵-۶} .

(۳۴) {سورة الحج: ۲۳} .

﴿أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْبْرِقٍ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا﴾ (۳۵).

واته : به هه شتی به کان له ناو به هه شتدا بازنگ و ده ست به ندی زیپر له ده ست ده کهن و پو شاکي سه وزی دووتوی ده پو شن له ناو ریشمی نه ستور و ته نک له ناو به هه شتدا له سه ر قه نه فهی پاراوه شانیان داداوه، نئه وهیه پاداشتی چاک و جی وشوینی چاک له گه لیا، پاخه ره کانیان.

خوای گه وره ده فه رمویت:

﴿فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ * وَأَكْوَابٌ مُوَضُّوعَةٌ * وَمَتَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ * وَزَرَابِيٌّ مَبْنُوتَةٌ﴾ (۳۶).

واته : له به هه شت دا شوینی خه وتنی به رزی تیدایه و په رداخی تیدا بلاو کراوه ته وه بو ناو خواردنه وه و پالپشتی ریز کراوه رایه خی جوانی تیدا بلاو کراوه ته وه.

هه روه ها فه رموویه تی:

﴿مُسْكِينٍ عَلَى فُرْشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْبْرِقٍ﴾ (۳۷).

واته : له و به هه شته خو شه دا به هه شتی به کان له سه ر پاخه ریك شانیان داداوه که ناو ناخنه که یان ناو ریشمه، روبره کانی خوای گه وره ده رباره یان فه رموویه تی:

﴿مِثْلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ﴾ (۳۸).

واته : نایا نه و به هه شته ی به لاین دراوه بدریت به له خوا ترسه کان که چه نده ها روبری ناوی سازگاری تیدایه بی نه وهی تامیان تیک بجیت و چه نده ها روبریش له شیر که تام و چیژیان ناگوریت و چه نده ها روبر له هه نگوینی پالفته و له هه موو میوه هاتیکی تیدایه بو یان له گه ل نه وانه ش دا لی بوردنی په روه رگاریان، وه ک نه وانه وان که بو هه میسه له ناگردان و ناوی له کول ده کریت به ده میانه وه کاتی ده گاته ناو زگیان ریخوله کانیان پارچه پارچه ده کات؟، دره خته کانی : خوای گه وره ده رباره یان فه رموویه تی:

﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ * فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ * وَطَلْحٍ مَنضُودٍ * وَظِلِّ مَمْدُودٍ * وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ﴾ (۳۹).

(۳۵) {سورة الكهف: ۳۱} .

(۳۶) {سورة الغاشية: ۱۳-۱۶} .

(۳۷) {سورة الرحمن: ۵۴} .

(۳۸) {سورة محمد: ۱۵} .

(39) {سورة الواقعة: ۳۱} .

واته : دهسته ی راسته کانش نازانی دهسته ی راسته کان له کوی له ژیر سیبهری دره ختی بی درکدان و له ژیر دارموزی بهرچین چین دان و له ژیر سیبهری دوورو دریز دان و له ته نیشته تا فگه و ئاوی حهوز و فواره دان. ئه وانه ده چنه ناو ئه و به هه شته وه بو هه تا هه تابه تی دا ده مینته وه وه ک خوی گه وره فه رموویه تی:

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا * خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا﴾^(۴۰).

واته : به راستی ئه وانه ی باوه ریان هیناوه و کاره چاکه کانیاں کردوه به هه شتی فیرده و سمان بو ئاماده کردون که تی دا به وینه وه، بو هه میشه و به رده وام تی دا ده مینته وه بی ئه وه ی داوا بکه ن بگو یزیتته وه بو لایه کی تر.

عن أبي سعيد الخدري (رضي الله عنه) قال : قال رسول الله (ﷺ) : (يؤتى بالموت كهيفة كبحش أملح، فينادي مناد، يا أهل الجنة فيشرئبون وينظرون، فيقول : هل تعرفون هذا؟ فيقولون : نعم، هذا الموت، وكلهم قد رآه، ثم يُنادي : يا أهل النار، فيشرئبون و ينظرون، فيقول هل تعرفون هذا ؟ فيقولون : نعم، هذا الموت، وكلهم قد رآه، فيذبح، ثم يقول : يا أهل الجنة، خلود فلاموت. ويا أهل النار، خلود فلاموت)^(۴۱).

واته : پیغه مبهری خوايش (ﷺ) فه رموویه تی : (پوژی دواپی مردن له سه ر شیوه ی به رانیکی بازوو ده هیئن جار چیه ک جارده دات ده لیت : ئه ی خه لکی به هه شت ئه وانیش سه ر هه ل ده برن و ته ماشا ده که ن، جا ده لیت : ئایا ئه مه ده ناسنه وه، ئه وانیش ده لین به لی ئه وه مردنه، هه موویان ئه و مردنه یان بینیه وه، پاشان جار چیه ک جار ده دات ده لیت : ئه ی خه لکی دوزه خ، ئه وانیش سه ر هه لده برن و ته ماشا ده که ن پیان ده لیت : ئایا ئه مه ده ناسنه وه؟ ئه وانیش ده لین به لی ئه وه مردنه هه موویان بینیه یانه، له به ر چاویان له نیوان به هه شت و دوزه خدا سه ر ده بریت پاشان ده لیت : ئه ی خه لکی به هه شت مانه وه ی هه میشه یی بی له ناو چوون و ئه ی خه لکی دوزه خ مانه وه ی هه میشه یی بی له ناو چوون)، له و شوینه دا پوژیک پاداشتی زور تر ده دریت به به هه شتی یه کان وه ک خوی گه وره فه رموویه تی:

﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ * إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾^(۴۲).

واته : له و پوژده دا پوخساره کان ته پو ناسک ده بن چونکه به چاوی خویان سه یری په روه ردگاریان ده که ن و ده ی بینن. عن صُهَيْبٍ، عن النبي (ﷺ) قال : (إذا دخل أهل الجنة الجنة، قال : يقول الله تبارك و تعالی : تريدون شيئاً أزيدكم؟ فيقولون : ألم تبيض وجوهنا؟ ألم تدخلنا الجنة وتنجنا من النار؟ قال : فيكشف الحجاب فما أعطوا شيئاً أحب إليهم من النظر الى ربهم عز وجل)^(۴۳).

واته : پیغه مبهری خوايش (ﷺ) فه رموویه تی : (کاتی خه لکی به هه شت ده چنه به هه شته وه خوی به تواناو شکومه ند ده فه رموویت ده تانه ویت شتیکی ترتان بو زیاد بکه م؟ ئه وانیش ده لین ئه ی پووت سپی نه کردووین ئه ی نه ت خستوینه ته به هه شت له ناگر پزگارت نه کردووین، له وه زیاتر چی هه یه؟ فه رموویه تی : په رده لاده دریت خوی

(۴۰) {سورة الكهف: ۱۰۸} .

(۴۱) اخرجہ : البخاري (۴۷۳۰-۶۵۴۸) ، ومسلم (۷۱۱۰).

(۴۲) {سورة القيامة: ۲۳} .

(۴۳) اخرجہ : مسلم (۴۴۸) ، والترمذي (۲۵۵۲) .

گه وره خویان نیشان دهدات، به راستی شتیکیان پی نه به خشراوه خوشه ویست تربیت لایان له سهیرکردنی په روهردگاریان، پاشان ئه م ئایه ته ی خوینده وه پیغه مبه ر (ﷺ) که خوی گه وره فه رموویه تی:

﴿لَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ﴾^(۴۴).

واته : بۆ ئه وانهی چاکه یان کرووه پاداشتی چاکتر و زیاده شیان که سهیرکردنی خوی گه وره و به رز و شکومه ند ئاماده کردوه .

((ئاگر - النار))

ئاگریش سزای خوییه بۆ دوژمنه کانی ئه وانهی سه رپیچی خوی ونیرواوه کانی ده کهن، به راستی یادی ئاگر خه وی هه ندی له پیشینانی زپاندووه، هه ندیکی له بزه ی سه ر لیۆ خستووه، هه تا سه عیدی کوری جوبهیر (په حمه تی خوی لیبت) ووتویه تی : چۆن پی بکه نم له کاتی کدا ئاگری دۆزه خ کلپه ی دیت و پیوه نده کانی دامه زاون و کاربه دهسته کانی ئاماده کراون، جا چۆن ئه وپیشینانه به و شیوه یه نابن که ده زانن، عن النعمان بن البشير (ﷺ)، قال : قال رسول الله (ﷺ) : (إن أهون أهل النار عذابا من له نعلان و شراکان من نار، يغلي منهما دماغه، كما يغلي الرجل ما يرى أن أحدا أشد منه عذابا و إنه لأصونهم عذابا)^(۴۵)، واته : (سوک ترین سزای دۆزه خ که ده دریت که سیکه جوتی سۆلی ئاگرینی له پیدایه می شکی پیوه ی ده کولینیت وه ک چۆن مه نجه لی سه ر ئاگر ده کولیت و واده زانیت که س له و توندتر سزا ندریت له کاتی کدا له هه مووکه س سزا که ی ئاسان تره). چۆن به و شیوه یه نابن ده زانن (ئه و ئاگره هاواری خوی به رز کرده وه بۆ لای په روهردگاری ووتی : هه ندیکم هه ندیکمی خوارد، خوی گه وره ش ری ی دا دوو هه ناسه بدات، هه ناسه یه ک له زستان دا و هه ناسه یه ک له هاوین دا، گه رمترین پۆژ که هه سته پی بکه ن له هاویندا له گر و بلایسه ی دۆزه خه وه یه، وه ساردترین پۆژ له زستاندا له سه هۆل به ندانه که ی دۆزه خه وه یه {که ناوی زه مه رهیره})^(۴۶). چۆن به و شیوه یه نابن له کاتی کدا ده زانن که (پۆژی قیامه ت دۆزه خ ده هیئن هه فتا هه زار لغاوی هه یه هه ر لغاوه ی هه فتا هه زار فریشته رای ده کیشتن)^(۴۷)، چۆن وانابن که ده زانن پاده کیشرین به ره و ئه و ئاگره، خوی گه وره فه رموویه تی:

﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾^(۴۸).

واته : ئای له و پۆژه ی به سه ر پوودا پاده کیشرین له ناو ئاگر داو پی یان ده لاین ده ی بیچیژن تالاو و سزای ئاگر.

چۆن به و شیوه یه نابن ده زانن خوا ده رباره ی پۆشاکه کانی دۆزه خی یان فه رموویه تی:

﴿هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لُهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمُ الْحَمِيمُ﴾^(۴۹).

(۴۴) {سورة یونس: ۲۶} .

(۴۵) اخرجہ : البخاري (۶۵۶۱) ، و مسلم (۵۱۶) .

(۴۶) اخرجہ : مسلم (۱۴۰۰) .

(۴۷) اخرجہ : مسلم (۲۸۴۲) .

(۴۸) {سورة القمر: ۴۸} .

(۴۹) {سورة الحج: ۱۹} .

واته : جا ئه وانه ي بى باوه رپوون پو شاكيان له ئاگر بو ده برپت و ئاوى له كولىش ده كرپت به سه رياندا، ههروهها
خوای گه وره فه رموويه تى:

﴿سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَغَشَىٰ وَجُوهُهُمُ النَّارُ﴾^(٥٠).

واته : كراسه كانيان له قه ترانه وئاگرپيش سه رو چاويان داده پو شپت، چو ن وانابن كه ده زانن خوارده مه نى يه كانيان
خوای گه وره ده رباره ي فه رموويه تى:

﴿إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ * طَعَامُ الْأَثِيمِ * كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ * كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ﴾^(٥١).

واته : به پاستى خواردنى تاوان باران له دوزه خدا به رى دره ختى زه قنه بووته، كه وهك قورقوشمى تواوه له ناو
زگدا ده كولىت وهك چو ن ئاو ده كولىت و قولت ده دات، ههروهها خوای گه وره فه رموويه تى:

﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ * وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسِيلِينَ﴾^(٥٢).

واته : ئه مپو ليره دا بى دلسوزن، خواردنه كه شيان كيم و زوخاوه، چو ن ئه وه حا ليان نابيت له كاتيكدا ده زانن
خواردنه وه كه يان خوای گه وره ده رباره ي فه رموويه تى:

﴿وَإِنْ يُسْئَلُوا بِعَاثِرِهِمْ بِمَاءِ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِسِ الشَّرَابِ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا﴾^(٥٣).

واته : ئه گه ر تينو يان بيت و هاوار بكن بو ئاو ئاويكيان ده درپت و وهك قورقوشمى تواوه وايه سه رو چاو
ده برپت، خراپترين خواردنه وه يه ك جيگه يه كى چه نده ناخوش و پر ئازاره. چو ن به و شيوه يه نابن ده زانن گورزيان
بو ئاماده كراوه خوای گه وره ده رباره ي فه رموويه تى:

﴿وَلَهُمْ مَقَامٌ مِنْ حَدِيدٍ﴾^(٥٤).

واته : كوته كيان له ئاسن بو ئاماده كراوه، به و كوته كانه لى يان ده دن. چو ن وانابن ده زانن كه زنجير ده كرپن به
زنجيرك خوای گه وره ده رباره ي فه رموويه تى:

﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ﴾^(٥٥).

واته : به فريشته كان ده وترپت پاشان به زنجيرك درپت كه ي چه فتا باله بيان به ستنه وه.

(٥٠) {سورة ابراهيم: ٥٠} .

(٥١) {سورة الدخان} .

(٥٢) {سورة الحاقة: ٣٥-٣٦} .

(٥٣) {سورة الكهف: ٢٩} .

(٥٤) {سورة الحج: ٢١} .

(٥٥) {سورة الحاقة: ٣٢} .

موفه سیره کان ده رباره ی ئه و ئایه ته ووتویانه : ئه و زنجیره له پاشیوه تی هه لده کیشن هه تا له ده میوه دیته ده ره وه وهك چۆن مریشك ده کریت به شیشه وه بۆ برژاندن، چۆن وانابن ده زانن ئاواته کان و داواکانی خه لکی دۆزه خ هه رگیز نایه ته دی که خوی گه وه ده رباره ی فه رموویه تی:

﴿وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ مَا يُذَكِّرْ فِيهِ مِنْ تَذَكُّرٍ وَجَاءَكُمْ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ﴾ (٥٦)

واته : بۆ باوه ربه کان له ناو دۆزه خدا هاوار ده که ن ده لێن په روه رده گارمان له م دۆزه خه ده رمان به یینه بمان گێره وه بۆ دونه بۆ ئه وه ی کرده وه ی چاک بکه ین نه ک ئه و کاره خراپانه ی کردوومانه ، پێیان ده وتريت ئایا ئه وه نده مان ته مه ن پێ نه دان له دونه هه رکه س بیه ویت بیری تیدا بکاته وه بیر بکاته وه ؟ له گه ل ئه وه شدا نیرراوی ترسینه رمان بۆ ناردن هه ر پاست نه بوونه وه ، ده بچێژن سزای ئاگر، به پاستی بۆ سته م کاران یارمه تی ده ر و دۆست نییه ، هه روه ها خوی گه وه له سه ر سزای دۆزه خیه کانه وه فه رموویه تی:

﴿رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ﴾ (٥٧)

واته : په روه رده گارمان به چاوی خۆمان بینیمان و به گوئی خۆمان بیستمان ئه وه ی باوه رمان پێی نه بوو، ده بمان گێره وه بۆ دونه هه تا کرده وه ی چاک بکه ین چونکه ئیستا ئیمه دلنیاين، وه هه روه ها خوی گه وه فه رموویه تی:

﴿قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ * رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ﴾ (٥٨)

واته : په روه رده گارمان له م ئاگره ده رمان به یینه ، ئه گه ر گه راپینه وه بۆ گوپرای به پاستی ئه وه سته م کارین، له و کاته دا وه لامی ده م کوت که ریان ده دریته وه له لایه ن په روه رده گاره وه پێیان ده فه رموویت:

﴿قَالَ اخْسَأُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُون * إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ * فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سُخْرِيًّا حَتَّى أَتُوكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ﴾ (٥٩)

واته : ده متان داخه ن و قسه مه که ن له ناو ئاگره که دا، چه ونکه له دونه دا کۆمه لیک له به نده کانم ده یان ووت : په روه رده گارمان ئیمه باوه رمان به تۆ هیناوه ، تۆش لیمان خۆش ببه و په حمان پێبکه چونکه تۆ له هه موو خاوه ن په حمه کان به په حم تر و میهره بان تری که چی ئیوه گالته تان پێ ده کردن هه تا ئه و گالته پێ کردنه تان یادی منی له بیر بردنه وه و به رده وام پێیان پێ ده که نین ، کاتی دۆزه خیه کان داوا له سه ر په رشتی که رانی دۆزه خ ده که ن نه ختی سزا که یان له سه ر سوک بکاته وه په نا به خوا ، وهك خوی گه وه لی یانه وه بۆمان ده گێریته وه ده فه رموویت:

﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِحَزْبَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُحَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ﴾ (٦٠)

(٥٦) {سورة الفاطر: ٣٧} .

(٥٧) {سورة السجدة: ١٢} .

(٥٨) {سورة المؤمنون: ١٠٦-١٠٧} .

(٥٩) {سورة المؤمنون: ١٠٨-١١٠} .

واته : ئەوانه‌ی له‌ناو دۆزه‌خ دان به‌فریشته به‌پرسه‌کانی دۆزه‌خ ده‌لێن داوا له‌ په‌روه‌ردگارتان بکه‌ن تا‌قه‌یه‌ك پوژ سزیمان له‌سه‌ر که‌م بکاته‌وه ، فریشته‌کانیش وه‌لامیان ده‌ده‌نه‌وه :

﴿قَالُوا أَوْلَمْ تَكُنْ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ (٦١).

واته : پێ‌یان ده‌لێن : ئایا پێ‌غه‌مبه‌ران نه‌هاتن بۆ سه‌رتان به‌به‌لگه‌ی پوون و ئاشکراوه ، ئەوانیش ده‌لێن : به‌لێ هاتوون، ده‌لێن : ده‌پارینه‌وه ، پارانه‌وه‌ی بێ باوه‌رانی جگه له‌ گومرایی هیچی تر نی‌یه .

کاتی ئومید برپاوه‌بن و ئاواته‌کانیان به‌دی نایه‌ت ته‌مه‌نای مردن ده‌که‌ن داوا له‌ لێپرسراوی دۆزه‌خ ده‌که‌ن داوابکات له‌ خوای گه‌وره بۆیان له‌ناویان به‌ریت و بیان مرینی :

﴿وَأَدَا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَا كُنْتُمْ * لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ﴾ (٦٢).

واته : هاوار ده‌که‌ن ده‌لێن ئە‌ی مالیک با په‌روه‌ردگارت بمان کوژیت و پزگارمان ببیت له‌م سزایه ، ئە‌ویش پێ‌یان ده‌لێت : ده‌بێ هه‌ر بمیینه‌وه تێ‌ی‌دا ، چونکه به‌راستی هه‌قمان بۆ هێنان به‌لام به‌شی زۆر تان پقتان له‌هه‌ق ده‌بووه‌وه . پوژش هێنانه‌وه له‌ناو ئاگردا وه‌رناگیریت ، ئە‌وانه‌ی له‌ دنیا‌دا خه‌لك شوینیان ده‌که‌وێت خوایان له‌ شوین که‌وتوووه‌کانیان به‌ری ده‌که‌ن به‌ شیوه‌یه‌ك شه‌یتان خۆی به‌ری ده‌کات له‌و شوین که‌وتوووه‌ی فه‌رمانه‌کانیان به‌جێ هێناوه و سه‌پیی خوای گه‌وره‌یان ده‌کرد ، ئە‌وه‌تا شه‌یتان له‌سه‌ر دوانگه‌یه‌ك له‌ناو دۆزه‌خ دا پاست ده‌بیته‌وه و به‌شوین که‌وتوووه‌کانی خۆی ده‌لێت : وه‌ك خوای گه‌وره وه‌صفی ئە‌و شوینه ده‌کات و ده‌فه‌رمووت :

﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلْمُزُونِي وَلَوْ مَوَا أَنفُسِكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِحِكُمْ وَمَا أَنتُمْ بِمُصْرِحِي إِيَّيْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (٦٣).

واته : کاتی هه‌موو شتێک ده‌بریته‌وه و شه‌یتان پوو ده‌کاته په‌یره‌و که‌رانی و ده‌لێت به‌راستی خوای گه‌وره په‌یمانی پێ‌دا‌بوون په‌یمانی راستی ، منیش په‌یمانی درۆ ، که‌چی ئیوه هه‌ر شوینم که‌وتن هه‌رچه‌نده من ده‌سته‌لام به‌سه‌رتانا نه‌بوو ، ئە‌وه‌نه‌بێ بانگه‌وازم لێ کردن ئیوه‌ش گیلانه هاتن به‌ده‌م بانگه‌وازه‌که‌مه‌وه ، جا لۆمه‌ی من مه‌که‌ن به‌لکو لۆمه‌ی خۆتان بکه‌ن له‌سه‌ر ئە‌وه ، ئیستاش من توانای به‌ده‌مه‌وه هاتنی ئیوه‌م نی‌یه‌و ئیوه‌ش توانای به‌ده‌مه‌وه هاتنی منتان نی‌یه به‌راستی من هه‌ر باوه‌رم به‌وه نه‌بووه که‌ منتان کردبووه هاوبه‌ش له‌ دنیا‌دا به‌راستی سته‌م کارانی سزای توند و تیزیان بۆ ئاماده‌کراوه .

خوشکی به‌پریزم ئایه‌ته‌کانی قورئان ده‌رباره‌ی وه‌صفی ئاگر و ئە‌وانه‌ی له‌ناو ئاگردان زۆر زۆره ، به‌لام بیرخستنه‌وه‌یه‌ك پالی پێ‌وه ناین بۆی له‌ترسی مه‌ترسی ئاگر و سزای خوای گه‌وره له‌سه‌رتان ، به‌دروستیش هاتوووه

(٦٠) {سورة الغافر: ٤٩} .
 (٦١) {سورة الغافر: ٥٠} .
 (٦٢) {سورة الزخرف: ٧٧-٧٨} .
 (٦٣) {سورة ابراهيم: ٢٢} .

له پيغه مبهروهه (ﷺ) فەرموويه تي : (إطلعت في النار فوجدت أكثر أهلها النساء)^(٦٤)، واته : سهيري ناو ئاگري دۆزه خم كرد بينيم به شي زوري خه لکه که ی ئافره تانن .

ههروهها به ئافره تانی فەرمووه (تصدقن في رأيتكن أكثر أهل النار)^(٦٥)، واته : ئافره تان خيرو و سه دهقه زور بکهن چونکه بينيومه به شي زوري دۆزه خييه کان له ئيوهن .

خوشكى به پريزم-بزانه که تو نه گهر نه گهيشتي به نيشانه کانی هاتنی پوژی دوايي، پوژی دوايي به په له ی تو مردنته، جا کاتي کاتي مردن هات ئه وه گهيشتنه به وپوژدها، به راستی خوی گه وره فەرموويه تي:

﴿إِنِّي لَأَفْتِي لَّهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ﴾^(٦٦).

واته : چۆن بۆيان ههيه بىر بکه نه وه و تۆبه بکهن کاتي پوژی دوايي بيته ههروهها له سه ره مه رگ دا هه لئوتانيك نييه بوتريت و تۆبه يه ك نييه به ده ست بيته.

ئەوش پيگای به ههشت و پيگای دۆزهخ، باش سه رنج بده کام پيگایان ده گريت؟ بو كوي ده چيت؟

وصلی الله علی محمد وعلی آله وصحبه وسلم

بالیه پره به ههشت

www.ba8.org

له دوعای خيبر بي به شمان مه کهن

(٦٤) اخرجه : البخاري (٦٤٤٩) ، وسلم (٦٨٧٣) .

(٦٥) اخرجه : مسلم (٢٣٨) .

(٦٦) {سورة محمد: ١٨} .